

4 (290). E e s t i - M a r u h a, 120 wersta Newinomõskaja jaamast ja 70 w. Batalpaschinskist Elbrusi poole, Maruha jõe ääres, Kuubani maakonnas, umbes 200 hinge ehk 40 perek., 1872. a. asutatud, maad 650 tiinu. Külal on oma kooli- ja palwemaja. — чр. п. о. Зеленчукское, село Эсто-Маруха.

5 (291). H u s s õ - K a r d o n i k ehk Sori küla, 7 w. Maruhast ja niisama palju Newinomõskaja jaamast, 200 hinge ehk 46 perek., 1873. a. asutatud, kroonu maad 860 tiinu.

Külal on oma koolimaja ja külawalitsuse hoone. Mõlemad need külad on liig kaugel raudteest; warsti aga ehitatakse uus raudtee Newinomõskajast Tiberdasse, mägestikku, ja siis saawad need asundused 90 wersta raudteele lähemale. —чр.п.о.Зеленчукское, Кубан. обл., село Хуссо-Кардоникъ.

Rikkuse ja külluse poolest jääwad Eesti-Maruha ja Hussõ-Kardoniku küla talud küll Eesti-Haginski, Liwoonia ja Allmäe omadest tublisti maha, kuid waesust ei ole ka mitte. Maa iluduse poolest on aga need 2 küla Põhja-Kaukaasias Eesti asunduste seas kõige ees. Maakoht on mägine, rohkesti puid ja põõsaid; kaewu ei ole sugugi tarwis, sest terve aasta otsa jookseb mägedest rohkesti wett alla. Waade Elbrusi ja teiste igawese lumega kaetud mägede peale pakub suwel selgel päewal suurepäralist pilti. Metsad pakuwad rohkesti metspirnisid, ploomisid ja muud wilja ja annawad ka küttematerjaali, kuna kolme esimese suurema küla elanikud „кизякъ'и“, n. n. sõnnikust tehtud turwast põletawad.

Kuna kolme esimese küla elanikud wähe teawad tagakiusamisest teiste rahwaste poolt, on kahe wiimase küla elanikud rohkesti kabardiinlaste ja abhaaslaste (абхазы), nende kuulsate endiste rööwlite ja waraste poolt kannatada saanud. Nii mitu korda on päris päewa ajal külasse tungitud ja see ära wiidud, mis kutsumata külalistele meeldis. Kuid oma rööwliwaimu peale waatamata on Kaukaasia mägede elanik wäga sõbralik, südamlük ja lahke. Oma külas ei puutu ta sind iialgi, aga kui ta teab, et sul raha on, siis ajab ta sulle tagant järele ehk läheb kuhugi wastu ja wõtab selle ära, mis ta sinu juures üleliigseks peab. Wiimast kopikat ei wõta ta mitte ja elu kallale ei kipu ta iialgi, kui sa ise enese heaga alla annad. Ka on nende kahe Eesti küla elanikud kahjuks kasakate poolt kurwastust, haawamist ja meelepaha pidanud kannatama ja ainult sellepärast, et kasakad Luteri usu pärast eestlast sakslasega ühe pulga peale seawad ja wahet eestlase ja sakslase wahel ei tunne.